

ภาคผนวก ฅ

ตัวอย่างการคำนวณ

1. การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลเชิงปริมาตร ($K_{OL}a$) ที่ได้จากการระเหยเบนซินจากแหล่งน้ำ สำหรับการทดลองที่ความเร็วรอบเท่ากับ 260 rpm และที่อุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับอุณหภูมิห้อง

จากการทำควมวรอบบ่อเติมอากาศจะได้ว่า

$$\ln \frac{C_{L,t}}{C_{L,0}} = -\frac{K_{OL}a}{V} t$$

เมื่อ $K_{OL}a$ = สัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลเชิงปริมาตร, $m^3 s^{-1}$

$C_{L,t}$ = ความเข้มข้นของ VOC ในวัฏภาคของเหลวที่เวลา t , $mol m^{-3}$

$C_{L,0}$ = ความเข้มข้นของ VOC ในวัฏภาคของเหลวที่เวลาเริ่มต้น, $mol m^{-3}$

V = ปริมาตรของสารละลาย, m^3

t = เวลาที่ใช้, s

เมื่อพล็อตกราฟระหว่าง $\ln(C_{L,t}/C_{L,0})$ กับ t โดยใช้ Linear regression จะได้

$$\frac{-K_{OL}a}{V} = -1.746 \times 10^{-3}$$

และ $V = 0.05 m^3$

ดังนั้นจะได้ค่า $K_{OL}a = 8.729 \times 10^{-5} m^3 s^{-1}$

2. การทำนายค่าสัมประสิทธิ์การถ่ายโอนมวลเชิงปริมาตรโดยใช้ทฤษฎีสองฟิล์ม

$$\frac{1}{K_{OL}a} = \frac{1}{k_L a} + \frac{RT}{H k_G a}$$

เมื่อ $k_L a$ = สัมประสิทธิ์ฟิล์มแก๊ส, $m^3 s^{-1}$

$k_G a$ = สัมประสิทธิ์ฟิล์มของเหลว, $m^3 s^{-1}$

H = ค่าคงที่ของเฮนรี่, $atm m^3 mol^{-1}$

R = ค่าคงที่ของแก๊สสากล, $\text{m}^3 \text{atm mol}^{-1} \text{K}^{-1}$

T = อุณหภูมิของน้ำ, K

จากทฤษฎีจะเห็นได้ว่าค่า $K_{OL}a$ เป็นฟังก์ชันกับ k_La , k_Ga และจำเป็นที่จะต้องคำนวณหาค่าพารามิเตอร์ดังต่อไปนี้

การคำนวณ $K_{OL}a$ ของเบนซินที่ความเร็วรอบเท่ากับ 260 rpm และอุณหภูมิของแหล่งน้ำเท่ากับ 300.15 K

2.1 การคำนวณค่าคงที่ของเฮนรี (H)

$$k_H = k_H^\ominus \exp\left(\frac{-\Delta H_{\text{solution}}}{R} \left(\frac{1}{T} - \frac{1}{T^\ominus}\right)\right)$$

เมื่อ $k_H^\ominus = 160 \text{ mol L}^{-1} \text{atm}^{-1}$ (Staudinger and Roberts, 1996)

$$\frac{d \ln k_H^\ominus}{d(1/T)} = \frac{-\Delta H_{\text{solution}}}{R} = 4100$$

$$k_H = 160 \exp\left(4100 \left(\frac{1}{300.15} - \frac{1}{298.15}\right)\right)$$

$$H = 1/k_H = 6.850 \times 10^{-3} \text{ atm m}^3 \text{mol}^{-1}$$

2.2 การคำนวณค่า Re

$$\text{Re} = \frac{ND_r^2}{\nu}$$

เมื่อ N = ความเร็วรอบ, rps

D_r = เส้นผ่านศูนย์กลางกลางของใบพัด, m

ν = kinematic viscosity, $\text{m}^2 \text{s}^{-1}$

$$= \mu \rho$$

ρ = ความหนาแน่นของสารละลาย, kg m^3

μ = ความหนืดของสารละลาย, $\text{kg m}^{-1} \text{s}^{-1}$

ดังนั้นที่ความเร็วรอบ 260 rpm สามารถคำนวณได้เป็น

$$\text{Re} = \frac{(4.333) \times (0.15)^2}{8.876 \times 10^{-7}} = 113693$$

2.3 การคำนวณค่า $D_{\text{benzene-liquid}}$ ที่ความดัน 1 บรรยากาศ

$$D_{AB} = \frac{(7.4 \times 10^{-4}) (\varphi M_B)^{0.5} T}{\mu v_A^{0.6}}$$

เมื่อ D_{AB} = การแพร่ของสาร A ในตัวทำละลาย B, $\text{m}^2 \text{s}^{-1}$

M_B = น้ำหนักโมเลกุลของตัวทำละลาย, g mol^{-1}

T = อุณหภูมิ, K

μ = ความหนืดของสารละลาย, cp

v_A = solute molal volume at normal boiling point, $\text{cm}^3 \text{mol}^{-1}$

φ = 2.26 สำหรับตัวทำละลายเป็นน้ำ

แทนค่า $M_B = 18.02 \text{ g mol}^{-1}$

$$T = 300.15 \text{ K}$$

$$\mu = 0.725 \text{ cp}$$

$$v_A = 96.379 \text{ cm}^3 \text{mol}^{-1}$$

$$\text{จะได้ } D_{\text{benzene-liquid}} = \frac{(7.4 \times 10^{-4}) ((2.26)(18.02))^{0.5} (300.15)}{(0.725) (96.379)^{0.6}}$$

$$D_{\text{benzene-liquid}} = 1.352 \times 10^{-5} \text{ cm}^2 \text{s}^{-1}$$

2.4 การคำนวณค่า $D_{\text{toluene-liquid}}$ ที่ความดัน 1 บรรยากาศ

คำนวณเช่นเดียวกับหัวข้อ 2.2 แต่เปลี่ยน $v_A = 118.718 \text{ cm}^3 \text{ mol}^{-1}$

$$D_{\text{toluene-liquid}} = \frac{(7.4 \times 10^{-3}) \left((2.26)(18.02) \right)^{0.5} (300.15)}{(0.725) (118.718)^{0.6}}$$

$$D_{\text{toluene-liquid}} = 9.351 \times 10^{-6} \text{ cm}^2 \text{ s}^{-1}$$

2.5 การคำนวณค่า $D_{\text{benzene-air}}$ ที่ความดัน 1 บรรยากาศ

$$D_{AB} = \frac{10^{-3} \times \left(3.03 - (0.98 / \sqrt{M_{AB}}) \right) \times T^{3/2}}{p_i \sqrt{M_{AB}} (r_{AB})^2 f(kT / \mathcal{E}_{AB})}$$

$$r_A = 1.18 v_A^{1/3}$$

$$r_{AB} = \sqrt{(r_A)(r_B)}$$

$$\frac{\mathcal{E}}{k} = 1.15 T_i$$

$$\frac{\mathcal{E}_{AB}}{k} = \sqrt{(\mathcal{E}/k)_A (\mathcal{E}/k)_B}$$

เมื่อ	D_{AB}	= diffusivity, $\text{m}^2 \text{s}^{-1}$
	T	= อุณหภูมิ, K
	M_A, M_B	= น้ำหนักโมเลกุลของสาร A และสาร B ตามลำดับ, g mol^{-1}
	p_i	= ความดันสัมบูรณ์, bar
	r_{AB}	= molecular separation of collision, $^{\circ}\text{A}$
	$\mathcal{E}_{AB}$	= energy of molecular attraction
	k	= Boltzmann's constant
	$f(kT/\mathcal{E}_{AB})$	= collision function

แทนค่า	v_A	$= 96.379 \text{ cm}^3 \text{ mol}^{-1}$
	T	$= 300.15, \text{ K}$
	M_A	$= 78.11 \text{ g mol}^{-1}$
	M_B	$= 28.97 \text{ g mol}^{-1}$
	T_b	$= 353.25 \text{ K}$
	r_A	$= 5.410 \text{ }^\circ\text{A}$
	r_B	$= 3.620 \text{ }^\circ\text{A}$
	$f(kT/\epsilon_{AB})$	$= 1.195$

จะได้

$$D_{\text{benzene-air}} = \frac{10^{-3} \times \left(3.03 - (0.98 / \sqrt{42.297}) \right) \times 300.15^{3/2}}{\sqrt{42.297} \times (1.01325) \times (4.425)^2 \times (1.195)}$$

$$D_{\text{benzene-air}} = 9.705 \times 10^{-6} \text{ m}^2 \text{ s}^{-1}$$

2.6 การคำนวณค่า $D_{\text{methanol-air}}$ ที่ความดัน 1 บรรยากาศ

คำนวณเช่นเดียวกับหัวข้อ 2.4 แต่เปลี่ยน

v_A	$= 42.284 \text{ cm}^3 \text{ mol}^{-1}$
T	$= 300.15, \text{ K}$
M_A	$= 32.04 \text{ kg kmol}^{-1}$
M_B	$= 28.97 \text{ kg kmol}^{-1}$
T_b	$= 337.85 \text{ K}$
r_A	$= 4.111 \text{ }^\circ\text{A}$
r_B	$= 3.620 \text{ }^\circ\text{A}$
$f(kT/\epsilon_{AB})$	$= 1.1845$

จะได้

$$D_{\text{methanol-air}} = \frac{10^{-3} \times \left(3.03 - (0.98 / \sqrt{30.445}) \right) \times 300.15^{3/2}}{\sqrt{30.445} \times (1.01325) \times (3.857)^2 \times (1.1845)}$$

$$D_{\text{methanol-air}} = 1.505 \times 10^{-5} \text{ m}^2 \text{ s}^{-1}$$

2.7 การคำนวณค่า k_{La} และค่า k_{Ga} จากสมการ (3.12) และ (3.13) ตามลำดับ
จากสมการ (3.12) จะได้ว่า

$$k_{La}(\text{benzene}) = (1.94 \times 10^{-7} + 5.62 \times 10^{-11} \cdot 113693^{1.62}) \left(\frac{1.352 \times 10^{-3}}{9.351 \times 10^{-4}} \right)$$

$$k_{La}(\text{benzene}) = 1.262 \times 10^{-4} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$$

และจากสมการ (3.13) จะได้ว่า

$$k_{Ga}(\text{benzene}) = (3.55 \times 10^{-4} + 3.24 \times 10^{-4} \cdot 113693^{0.88}) \left(\frac{9.705 \times 10^{-6}}{1.505 \times 10^{-5}} \right)$$

$$k_{Ga}(\text{benzene}) = 1.410 \times 10^{-3} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$$

2.8 การคำนวณค่า $K_{OL}a$ จากทฤษฎีสองฟิล์มจะได้ว่า

$$\frac{1}{K_{OL}a} = \frac{1}{1.262 \times 10^{-4}} + \frac{(8.206 \times 10^{-3})(323.15)}{(0.006850)(1.410 \times 10^{-3})}$$

$$K_{OL}a = 9.540 \times 10^{-5} \text{ m}^3 \text{ s}^{-1}$$

จากการคำนวณทั้งสองวิธีจะเห็นว่าค่าที่ได้มีค่าไม่แตกต่างกัน

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ นางสาวอมราภรณ์ แก้วชะฎา

วัน เดือน ปี เกิด 3 ตุลาคม 2520

วุฒิการศึกษา

วุฒิ

ชื่อสถาบัน

ปีที่สำเร็จการศึกษา

วิทยาศาสตร์บัณฑิต

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

2541